

Complexnummer: 516689

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Israëlitische begraafplaats

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

516690, 516691, 525638, 525639, 525640

Woonplaats

Putte

Gemeente

Woensdrecht

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdoject

Putseweg 38 A, 4645 RJ te Putte

Complexomschrijving

Inleiding

Ten noorden van de Noordweg te Putte ligt de Israëlitische begraafplaats van de Israëlitische Begrafenis Vereniging Antwerpen, thans Frechie-Stichting, die kantoor houdt te Antwerpen, doch gevestigd is in Putte. Naar Nederlands voorbeeld richtte Henri Frechie in 1884 een begrafenisvereniging op, die aanvankelijk haar doden begroef op de openbare begraafplaats Kiel te Antwerpen. De Belgische wetgeving sluit echter onteigening en vergraving van een begraafplaats niet uit, en daar de Nederlandse Wet op de Lijkbezorging sedert 1869 meer zekerheid omtrent de eeuwige rust van een graf biedt, en duidelijk werd dat t.z.t. de begraafplaats Kiel zou moeten worden geruimd, kocht de I.B.V.A. in 1909 2 ha grond te Putte, alwaar vanaf 1910 de eerste begrafenissen werden gedaan. In eerste instantie was de begraafplaats toegankelijk via de POORT (1) aan de Putseweg. Op de begraafplaats werd omstreeks 1915 een kleine AULA (2) gebouwd. In 1924 verrees ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de vereniging een ONTVANGSTGEBOUW (3). Vooral in de jaren 1925-1939 werden veel leden van de vereniging begraven. In 1931, na de sluiting van de Kiel-begraafplaats, breidde het bestuur de begraafplaats met een hectare uit, nadat in 1924 ook een POORT (4) aan de zojuist aangelegde Noordweg was gebouwd. De aanleg van de begraafplaats, met de oude toegangsweg vanaf de Putseweg, het onverharde plein tussen aula en ontvangsthuis, en de centrale, van een laanbeplanting met linden voorziene allee in noord-zuid richting, leidend van de poort naar het beschermde GRAFMONUMENT (5) van de familie Horowitz, valt binnen de bescherming. In 1938 telde de vereniging omstreeks 2.500 leden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het ontvangsthuis door de Duitse bezetter geplunderd. In 1945 was het ledental gedaald tot circa 500. Tot na de Tweede Wereldoorlog vonden mutaties vanuit begraafplaatsen in België naar Putte plaats. Ook werden Putse graven naar Israël overgebracht. Ook thans wordt er door de Antwerpse Israëlitische gemeenschap nog te Putte begraven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De begraafplaats is van algemeen belang. Het geheel heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de begraafplaats met aanverwante objecten. Het heeft architectuurhistorisch belang vanwege de stijl en detaillering. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een reeks begraafplaatsen, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516690

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82709/98

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Putte	Woensdrecht	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Putte	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Putte	B			2840

*Omschrijving***

Inleiding.

De POORT van de Israëlitische begraafplaats van de I.B.V.A.-Frechie-stichting, staande aan de Putseweg (genummerd No. 34), dateert uit 1924 en bestaat uit twee bakstenen getrapte pijlers met aangrenzend muurwerk, en een smeedijzeren tweedelig hekwerk. Het gebouwtje vertoont Expressionistische vormen.

Omschrijving

De POORT is gemetseld in machinale baksteen en is geled door lisenen. In de pijlers ter weerszijden van het hekwerk zijn twee hardstenen platen ingemetseld, respectievelijk voorzien van de inscripties: "Alles gaat naar een plaats / alles komt van stof / en keert tot stof weder / Pred. III-20", en "Deze poort is aangeboden / door de familie David Zinger / ter nagedachtenis van wijlen / mevr. Flora Zinger Jessurun Lobo / overl. te Antwerpen op 21 Jan. 1924 / Antwerpen Mei 1924".

Het tweedelige hekwerk is van smeedijzer. In het werk zijn de letters I-B en V-A opgenomen, alsmede davidsterren. Van de poort leidt een pad met klinkers en een laanbeplanting van platanen en rododendrons naar het onverharde plein met aula en ontvangsthuis.

Waardering

De POORT van de begraafplaats is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorisch belang door de verzorgde detaillering. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een begraafplaats, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Begraafplaatsaula
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Begraafplaatsaula
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Poortgebouw

Monumentnummer*: 516691

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82709/34

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Putte	Woensdrecht	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Putte	aan de Noordweg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Putte	B			1447

*Omschrijving***

Inleiding.

De POORT op de Israëlitische begraafplaats van de I.B.V.A.-Frechie-stichting, staande aan de Noordweg 36, bestaat uit een bakstenen muur met een door een forse rondboog overdekte doorgang en een eenvoudig na-oorlogs hekwerk. De poort is een ontwerp in Overgangsstijl van de architect Gust. Fierens en dateert uit 1924.

Omschrijving.

De eenvoudige bakstenen muur met rondboogvormige, getrapte doorgang heeft een gecementeerde plint en is voorzien van smalle hoge lichten en lisenen. In de muur bevinden zich verschillende gedenkstenen, onder meer een hardstenen steen met de inscriptie: "Alles gaat naar een plaats / alles komt van stof / en keert tot stof weder / Pred. III-20", en een eveneens hardstenen steen met de tekst: "Gust. Fierens / Archt 1924". Aan de zijde van de begraafplaats is de muur voorzien van kleine steunberen.

Waardering.

Het poortgebouw van de begraafplaats is van algemeen belang.

Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorisch belang door de verzorgde detaillering.

Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een begraafplaats, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument

Poortgebouw

Monumentnummer*: 525638

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82660/128

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Putte	Woensdrecht	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Putte	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Putte	B			1447

Omschrijving**

Inleiding.

De AULA op de Israelitische begraafplaats van de I.B.V.A.-Frechie-stichting dateert uit ca. 1915 en is uitgevoerd in Overgangsstijl. Omstreeks 1984 werd ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de vereniging het gebouw gerenoveerd.

Omschrijving

De AULA is een eenvoudig bakstenen eenlaags gebouw op rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een zadeldak, sedert de renovatie voorzien van betonpannen. Het noord-zuid gerichte gebouw heeft een gecementeerde plint en in de beide korte gevels een hoge inrijpoort onder segmentboog. Deze poorten bestaan elk uit een paneel-vleugeldeur, met in de lichten een davidster. De langsgevels zijn voorzien van spitsbogige vensters met een ijzeren roedenverdeling. Aan de westelijke zijde bevindt zich een kleine eenlaags uitbouw onder platdak. Een paneeldeur in de zuidelijke gevel geeft toegang tot dit gereedschaphok. In het interieur zijn onder meer van belang de ruitvormig gelegde tegelvloer en de in de westelijke wand aangebrachte, in het Hebreeuws opgestelde gebedsplaquette.

Waardering

De AULA van de begraafplaats is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorisch belang door de verzorgde detaillering. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een begraafplaats, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaatsaula

Monumentnummer*: 525639

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82660/156

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Putte	Woensdrecht	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Putte	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Putte	B			1447

Omschrijving**

Inleiding

Het ONTVANGSTGEBOUW op de Isralitische begraafplaats van de I.B.V.A.-Frechie-stichting dateert uit 1924 en werd gebouwd ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de begrafenisvereniging. Het eenvoudige verenigingslokaal in Traditionalistische vormen, op globaal vierkante plattegrond, werd in 1984 ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de begrafenisvereniging gerestaureerd.

Omschrijving

Het eenlaags verenigingsgebouw bestaat uit een hoog centraal deel onder gekruisd zadeldak met verbeterde Hollandse pannen, waarin de ontvangsthal en -zaal, met aan de noordelijke zijde een lage aanbouw, bestaande uit een toiletgebouw. Het is opgetrokken in baksteen, met vlechtingen in de steile, aan alle vier zijden uitgevoerde topgevels. De ijzeren rondboogvensters zijn gedeeltelijk vervangen door grof gedetailleerde houten exemplaren. De vensters in de westelijke gevel zijn voorzien van een hardstenen latei, waarboven een met baksteen mozaiek gevulde rondboogboogtrommel. Hier bevinden zich twee paneeldeuren, voorzien van een halfroond bovenlicht met vorktracing. In de topgevel en oculus met davidster. Aan de oostelijke zijde is de oculus dichtgezet. In het interieur zijn onder meer van belang de paneeldeuren met glaspanelen, de houten lambrizing, de gemetselde schouw en de boven de deur naar de hal aangebrachte marmeren plaquette met opschrift: "1884-1924 / ter gelegenheid van het veertig jarig bestaan / der vereeniging / is dit gebouw ten geschenke aangeboden / door de leden en contractanten". Aan de achterzijde bevindt zich een eenvoudig vooroorlogs, aangebouwd toiletgebouw onder platdak, met oorspronkelijke betegelingen, paneeldeuren en sanitair.

Waardering

Het ONTVANGSTGEBOUW van de begraafplaats is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorisch belang door de verzorgde detaillering. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een begraafplaats, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Monumentnummer*: 525640

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82660/164

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Putte	Woensdrecht	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Putte	B			1448

Omschrijving**

Inleiding

Op de Isralitische begraafplaats van de I.B.V.A.-Frechie-stichting bevindt zich, in het verlengde van de linden-allee, die het kerkhof van noord naar zuid doorsnijdt, het GRAFMONUMENT van de familie Horowitz. Het monument in Overgangsstijl, met Oosterse motieven werd omstreeks 1910 opgericht.

Omschrijving

Het in hardsteen uitgevoerde familiegraf heeft een globaal rechthoekige plattegrond met risalerend en hoger opgetrokken middendeel, waarin, aan de zuidelijke zijde, de toegang tot het interieur van het monument. Deze doorgang heeft, evenals de gekoppelde vensteropeningen in de westelijke en oostelijke zijgevels, een hoefijzerboog, en wordt geflankeerd door rechthoekige vensteropeningen. In de zijgevels van de aanbouwen worden de vensteropeningen gescheiden door gekapiteelde halfszuilen.

Het middendeel heeft, evenals de flankerende aanbouwen, een getrappt gekanteelde kroonlijst, maar heeft in tegenstelling tot de aanbouwen geen dak. Het platdak van de aanbouwen wordt rusten in het interieur op betonnen balken.

In de zuidelijke gevel zijn aan weerszijden van de deur in een laagrelief de resp. inscripties: "famille Horowitz-Landy" en "famille Horowitz-Berensohn" aangebracht. In de achterwand van het monument bevinden zich aan de zuidelijke zijde achtereenvolgens de inscripties: "Fanny Horowitz / ne Landy / 1860-1910", "Hier rust / Michel David Horowitz / overl. in den ouderdom van 65 jaar / te Brussel / 3 Dec. 1949 - 12 Kislew 5710", en "Elise Horowitz / Epouse / Michel David Horowitz ne Berensohn / 1884-1910".

Waardering

Het GRAFMONUMENT is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociale en geestelijke ontwikkeling, namelijk de ontwikkeling van de joodse grafcultuur, het is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van het grafmonument. Het heeft architectuurhistorisch belang door de verzorgde detaillering en de zeldzame

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stijlvormen. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een begraafplaats, die cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van belang is als manifestatie van de geschiedenis van de joodse grafcultuur over onze landsgrenzen. Het is gaaf bewaard gebleven en uiterst zeldzaam.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Grafmonument